

LIETUVOS RESPUBLIKOS VALSTYBĖS KONTROLĖ

VALSTYBINIO AUDITO ATASKAITA DĖL JURBARKO RAJONO APYLINKĖS TEISME ATLIKTO FINANSINIO (TEISĖTUMO) AUDITO REZULTATŲ

2009 m. balandžio 10 d. Nr. AT-P-32-6-11
Klaipėda

Auditas atliktas, vykdant
l. e. p. 3-iojo audito departamento
direktorės Romualdos Masiulionienės
pavedimus: 2008-06-11 Nr. P-32-6, 2008-10-01 Nr. P-32-6-1

Auditą atliko valstybinių auditorių grupė:
Adelė Beniušytė (grupės vadovė)
Rita Jurčytė
Jūratė Brinienė

Auditas pradėtas 2008-06-11
Auditas baigtas 2009-04-10

Su valstybinio audito ataskaita galima susipažinti
Valstybės kontrolės interneto puslapyje
adresu www.vkontrolė.lt

TURINYS

Ižanga	3
Audito apimtis ir metodai	4
Pastebėjimai, išvados, rekomendacijos	6
1. Darbo užmokesčiui skirtų valstybės biudžeto lėšų panaudojimas	6
1.1. Teisėjų darbo užmokesčiui skirtų valstybės biudžeto lėšų panaudojimas	6
1.1.1. Dėl papildomų kasmetinių atostogų suteikimo teisėjams	8
1.1.2. Dėl vienkartinių priemokų skyrimo teisėjams	9
1.2. Valstybės tarnautojų darbo užmokesčiui skirtų valstybės biudžeto lėšų panaudojimas	10
1.3. Darbuotojams, dirbantiems pagal darbo sutartis, darbo užmokesčiui skirtų valstybės biudžeto lėšų panaudojimas	11
2. Valstybės biudžeto lėšų naudojimas ir ilgalaikio turto apskaita	12
3. Pasiekta pažanga, šalinant nustatytus neatitikimus	13
4. Rekomendacija	14
Priedai	15

IŽANGA

Valstybinis finansinis (teisėtumo) auditas atliktas vadovaujantis 2008 metų valstybinio audito programa ir vykdant Valstybės kontrolės l. e. 3-iojo audito departamento direktoriaus pareigas Romualdos Masiulionienės 2008 m. birželio 11 d. pavedimą Nr. P-32-6 ir 2008 m. spalio 1 d. pavedimą Nr. P-32-6-1.

Audito tikslas – įvertinti audituojamo subjekto 2008 metų finansinės atskaitomybės ir kitų ataskaitų duomenų tikrumą ir teisingumą, valstybės lėšų ir turto valdymo, naudojimo, disponavimo jais teisėtumą ir jų naudojimą įstatymų nustatytiems tikslams bei pareikšti nepriklausomą nuomonę. Įvertinti valstybės biudžeto asignavimų 2009 metams poreikio planavimą teisėtumo požiūriu.

Auditą atliko 3-iojo audito departamento Klaipėdos skyriaus auditoriai: vyriausioji valstybinė auditorė Adelė Beniušytė (grupės vadovė) (nedirbo nuo 2008-12-17 iki 2009-03-13), vyresnioji valstybinė auditorė Rita Jurčytė (dirbo nuo 2008-06-11 iki 2008-10-01), valstybinio auditoriaus padėjėja Jūratė Brinienė (dirbo nuo 2008-10-01).

Audituojamas subjektas – Jurbarko rajono apylinkės teismas (toliau – teismas), adresas: Vytauto Didžiojo g. 21, LT-74130 Jurbarkas. Identifikavimo kodas 191445210. Audituojamu laikotarpiu teismui vadovavo teismo pirmininkas Saulius Mikšys, teismo finansininke dirbo Regina Truskauskienė.

Šioje audito ataskaitoje pateikti tik audito metu atlikti ir nustatyti dalykai, o nepriklausoma nuomonė apie finansines ir kitas ataskaitas, valstybės lėšų ir turto valdymo, naudojimo, disponavimo jais teisėtumą ir jų naudojimą įstatymų nustatytiems tikslams pareiškiamą audito išvadoje.

Lietuvos Respublikos Seimas 2009 m. sausio 20 d. nutarimu Nr. XI-155 „Dėl pavedimo Lietuvos Respublikos valstybės kontrolei atlikti valstybinį auditą“ Valstybės kontrolei pavedė atlikti 2008 metais teisėjų atlyginimams ir vienkartinėms priemokoms, valstybės tarnautojų ir darbuotojų darbo užmokesčiui skirtų lėšų (darbo užmokesčio fondo) valstybinį auditą Lietuvos Respublikos bendrosios kompetencijos ir administraciniuose teismuose. Teismas dėl audito metu nustatytų klaidų, neatitikimų ir teisės aktų pažeidimų darbo užmokesčio srityje buvo informuotas 2009 m. vasario 20 d. raštu Nr. S-(32-1.10.1)-378 „Dėl atliktų audito procedūrų“. Rašte nurodyti dalykai buvo susisteminti ribotos apimties valstybinio finansinio (teisėtumo) audito, atlikto Lietuvos Respublikos bendrosios kompetencijos ir administraciniuose teismuose, rezultatų apibendrinimo ataskaitoje ir yra pateikiami šioje ataskaitoje.

AUDITO APIMTIS IR METODAI

Audituotos 2008 metų finansinės ataskaitos (gautos 2009 m. kovo 13 d.): Išlaidų sąmatų vykdymo 2008 m. gruodžio 31 d. balansas (forma Nr. 1), Pažyma dėl lėšų sąskaitoje 230 „Finansavimas iš biudžeto“ (formos Nr. 1 priedas Nr. 1), Pažyma dėl išlaidų sąmatų vykdymo balanso likučių (formos Nr. 1 priedas Nr. 2), Pažyma dėl turto trūkumų 2008 m. (formos Nr. 1 priedas Nr. 3), Biudžeto išlaidų sąmatos įvykdymo 2008 m. gruodžio 31 d. ataskaita (forma Nr. 2), Ilgalaikio materialiojo ir nematerialiojo turto 2008 m. apyskaita (forma Nr. 3), Pažyma dėl ilgalaikio materialiojo ir nematerialiojo turto įsigijimo ir nurašymo iš apskaitos (formos Nr. 3 priedas), Atsargų ir trumpalaikio materialiojo turto 2008 m. apyskaita (forma Nr. 4), Pažyma dėl atsargų ir trumpalaikio turto įsigijimo ir nurašymo iš apskaitos (formos Nr. 4 priedas), Biudžetinių įstaigų bei valstybinių mokslo ir studijų institucijų pajamų įmokų į biudžetą 2008 m. gruodžio 31 d. ataskaita (forma Nr. 5), Debetinio ir kreditinio išskolinimo 2008 m. gruodžio 31 d. ataskaita (forma Nr. 6), Pažyma dėl lizingo (finansinės nuomos) ir pirkimo išsimokėtinai įsipareigojimų (formos Nr. 6 priedas), Finansinio turto 2008 m. apyskaita (forma Nr. 7), Atsiskaitymų už ilgalaikio materialiojo turto nuomą 2008 m. gruodžio 31 d. ataskaita (forma Nr. 8), Vidaus reikalų, teisėsaugos, saugumo, kitų viešosios tvarkos ir visuomenės apsaugos institucijų ir įstaigų išlaidų straipsnio „Darbdavio socialinė parama“ įvykdymo 2008 m. gruodžio 31 d. ataskaita (forma BFP-25), Valstybės valdžios, valdymo, teisėsaugos, vidaus reikalų, saugumo, kitų viešosios tvarkos ir visuomenės apsaugos institucijų ir įstaigų etatų ir struktūros plano įvykdymo 2008 m. gruodžio 31 d. ataskaita (forma Nr. B-1), Pažyma dėl darbo užmokesčio (formos Nr. B-1 priedas), Valstybės lėšų, skirtų kapitalo investicijoms finansuoti, panaudojimo pagal asignavimų valdytojus ir investicijų projektus 2008 m. gruodžio 31 d. ataskaita (forma Nr. B-11), Vertinimo kriterijų suvestinė įvykdymo 2008 m. gruodžio 31 d. ataskaita (forma Nr. B-12).

Teismui 2008 metams įstatymu¹ buvo skirta 1 220,0 tūkst. Lt (iš jų – 778,0 tūkst. Lt darbo užmokesčiui) valstybės biudžeto asignavimų programai „Bylų nagrinėjimas“ vykdyti, o Lietuvos Respublikos Vyriausybės nutarimu² – 0,3 tūkst. Lt darbo užmokesčiui (minimaliajai mėnesinei algai padidinti).

Audituojamu laikotarpiu teismas vykdė vieną programą – Bylų nagrinėjimas (kodas 1.2), kuriai vykdyti teismas gavo ir panaudojo 1 138,2 tūkst. Lt valstybės biudžeto asignavimų, iš jų: 714,5 tūkst. Lt darbo užmokesčiui ir 222,3 tūkst. Lt socialinio draudimo įmokoms. Teismo

¹ Lietuvos Respublikos 2008 metų valstybės biudžeto ir savivaldybių biudžetų finansinių rodiklių patvirtinimo įstatymas, 2007-12-06 Nr. X-1353, 3 priedėlis.

² Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2008-02-06 nutarimas Nr. 90.

kreditinis įsiskolinimas už prekes ir paslaugas 2008 m. gruodžio 31 d. buvo 2,9 tūkst. Lt, debetinio įsiskolinimo nėra.

Auditas atliktas pagal Valstybinio audito reikalavimus³.

Auditas atliktas, siekiant pakankamai užtikrinti, kad finansinėse ataskaitose nėra reikšmingų iškraipymų, kad valstybės lėšos ir turtas valdomas, naudojamas ir disponuojama jais teisėtai. Visiškai užtikrinti yra neįmanoma dėl įgimtų vidaus kontrolės apribojimų ir to fakto, kad auditoriai netikrino visų (100 proc.) ūkinių operacijų ir ūkinių įvykių bei sudarytų sandorių.

Auditui buvo taikomi du kiekybinio reikšmingumo lygiai:

- 2 proc. visų kasinių išlaidų, tai yra 23,0 tūkst. Lt. Šis nustatytas reikšmingumo lygis yra didžiausia priimtina klaidų suma, naudojama vertinant, ar nustatytos pavienės klaidos arba jų visuma parodo, kad finansinės ataskaitos, kuriose yra nurodytos išlaidos, visais reikšmingais atžvilgiais yra teisingos.
- 2 proc. Išlaidų sąmatų vykdymo balanso aktyvo ir pasyvo likučių, tai yra 11,0 tūkst. Lt. Šis nustatytas reikšmingumo lygis yra didžiausia priimtina klaidų suma, naudojama vertinant, ar nustatytos pavienės klaidos arba jų visuma parodo, kad finansinės ataskaitos, kuriose nurodyti duomenys apie turtą ir įsipareigojimus, visais reikšmingais atžvilgiais yra teisingos.

Be to, buvo vertinamas kokybinis kiekvienos nustatytos klaidos reikšmingumas.

Norėdami gauti audito tikslams reikalingų įrodymų, naudojome šiuos metodus:

- atlikome teismo veiklos, apskaitos, vidaus kontrolės sistemų tyrimą, nustatėme reikšmingo iškraipymo riziką ir svarbiausias audito sritis;
- susipažinome su vidaus kontrolės aplinka (įskaitant finansų kontrolę) ir procedūromis;
- atlikome savarankiškas audito procedūras darbo užmokesčio, prekių ir paslaugų naudojimo, turto (ilgalaikio ir trumpalaikio turto, atsargų) audito srityse.

³ Lietuvos Respublikos valstybės kontrolieriaus 2002-02-21 įsakymas Nr. V-26 (su vėlesniais pakeitimais).

PASTEBĖJIMAI, IŠVADOS, REKOMENDACIJOS

1. Darbo užmokesčiui skirtų valstybės biudžeto lėšų panaudojimas

Teismas programai „Bylų nagrinėjimas“ 2008 metais gavo ir panaudojo 1 138,2 tūkst. Lt asignavimų, iš jų: 714,5 tūkst. Lt darbo užmokesčiui ir 222,3 tūkst. Lt socialinio draudimo įmokoms.

1.1. Teisėjų darbo užmokesčiui skirtų valstybės biudžeto lėšų panaudojimas

Teismui 2008 m. buvo patvirtintos penkios teisėjų pareigybės, dirbo keturi teisėjai⁴.

2008 metais teismas panaudojo 338,3 tūkst. Lt valstybės biudžeto asignavimų teisėjų darbo užmokesčiui ir 104,8 tūkst. Lt socialinio draudimo įmokoms, iš jų:

- 257,9 tūkst. Lt nuo 2008 m. sausio 1 d. iki 2008 m. lapkričio 14 d. apskaičiuotam teisėjų darbo užmokesčiui ir 79,9 tūkst. Lt nuo jo apskaičiuotoms socialinio draudimo įmokoms (iki Teisėjų atlyginimų įstatymo įsigaliojimo⁵).
- 80,4 tūkst. Lt nuo 2008 m. lapkričio 15 d. iki 2008 m. gruodžio 31 d. apskaičiuotam teisėjų darbo užmokesčiui ir 24,9 tūkst. Lt nuo jo apskaičiuotoms socialinio draudimo įmokoms (iš šių sumų – 29,1 tūkst. Lt teisėjų vienkartinėms priemokoms ir 9,0 tūkst. Lt nuo jų apskaičiuotoms socialinio draudimo įmokoms).

Vertindami teisėjų darbo užmokesčiui skirtų valstybės biudžeto asignavimų panaudojimą, nustatėme, kad nuo 2008 m. sausio 1 d. iki 2008 m. lapkričio 14 d. teisėjų darbo užmokestį teismas skaičiavo atsižvelgdamas į teisėjų darbo užmokesčio apskaičiavimą aiškinančius Teismų tarybos nutarimus⁶, vadovaudamasis Lietuvos Respublikos Vyriausybės⁷ nutarimais, kurie reglamentuoja teisėjų tarnybinių atlyginimų koeficientus, tarnybinių atlyginimų priedų už išstarnautą laiką kintamus dydžius.

⁴ Lietuvos Respublikos Prezidento 2004-11-10 dekretas Nr. 129 (su vėlesniais pakeitimais).

⁵ Lietuvos Respublikos teisėjų atlyginimų įstatymas, 2008-11-06 Nr. X-1771 (įsigaliojo nuo 2008 m. lapkričio 15 d.).

⁶ Teismų tarybos nutarimai: 2003-03-07 Nr. 84, 2003-06-06 Nr. 113, 2004-04-02 Nr. 207.

⁷ Lietuvos Respublikos Vyriausybės 1997-06-24 nutarimas Nr. 666 „Dėl Lietuvos Respublikos teismų teisėjų, prokuratūros sistemos ir Lietuvos Respublikos valstybės saugumo departamento pareigūnų bei kitų darbuotojų darbo apmokėjimo“; 1999-12-28 nutarimas Nr. 1494 „Dėl Lietuvos Respublikos Vyriausybės 1997 m. birželio 30 d. nutarimo Nr. 689 „Dėl teisėtvarkos, teisės saugos ir kontrolės institucijų vadovaujančiųjų pareigūnų ir valdininkų darbo apmokėjimo“ dalinio pakeitimo“.

Atkreiptinas dėmesys, kad pagal Teismų įstatymą⁸ teisėjų darbo užmokestis turėjo būti nustatytas įstatyme. Teisėjų darbo užmokestis iki 2008 m. lapkričio 14 d. buvo reglamentuojamas Valstybės politikų, teisėjų ir valstybės pareigūnų darbo apmokėjimo įstatymu, o nuo 2008 m. lapkričio 15 d. – Lietuvos Respublikos teisėjų atlyginimų įstatymu.

Lietuvos Respublikos Konstitucinis Teismas 2001 m. liepos 12 d. nutarimo konstatuojamosios II dalies 1 punkte nurodė, kad minėtais Lietuvos Respublikos Vyriausybės nutarimais⁹ nustatytas teisinis reguliavimas nebegalioja nuo Valstybės politikų, teisėjų ir valstybės pareigūnų darbo apmokėjimo įstatymo įsigaliojimo dienos. Konstitucinis Teismas šiame nutarime konstatavo, kad Valstybės politikų, teisėjų ir valstybės pareigūnų darbo apmokėjimo įstatymo nuostatos dėl teisėjų darbo užmokesčio mažinimo prieštarauja Lietuvos Respublikos Konstitucijos 5 straipsniui, 109 straipsniui, 114 straipsnio 1 daliai ir Lietuvos Respublikos Konstitucijoje įtvirtintam teisinės valstybės principui, todėl teisėjų darbo užmokesčio apskaičiavimui netaikomos.

Nuo šio Lietuvos Respublikos Konstitucinio Teismo nutarimo paskelbimo dienos minėtos Valstybės politikų, teisėjų ir valstybės pareigūnų darbo apmokėjimo įstatymo nuostatos iki 2008 m. lapkričio 14 d. nebuvo nei pakeistos, nei pripažintos netekusiomis galios.

Kadangi iki 2008 m. lapkričio 14 d. teisėjų darbo užmokesčio dydžio nustatymas nebuvo aiškiai reglamentuotas teisės aktais, negalėjome įvertinti nuo 2008 m. sausio 1 d. iki 2008 m. lapkričio 14 d. teisėjų darbo užmokesčiui – 257,9 tūkst. Lt ir socialinio draudimo įmokoms – 79,9 tūkst. Lt teismo panaudotų valstybės biudžeto asignavimų teisėtumo.

Kaip minėta, 2008 m. lapkričio 15 d. įsigaliojo Lietuvos Respublikos teisėjų atlyginimų įstatymas, kuris nustatė teisėjų atlyginimų dydžius ir jų skaičiavimo tvarką. Pagal šį įstatymą bendrosios kompetencijos ir specializuotų teismų teisėjų atlyginimas susideda iš pareiginės algos ir priedo už išstarnautus Lietuvos valstybei metus. Šiame įstatyme nustatyta, kad teisėjams metų pabaigoje už viršvalandinį darbą, darbą poilsio ir švenčių dienomis, atliekant įstatymuose numatytas teisėjo funkcijas, Teisėjų tarybos nustatyta tvarka išmokama ne didesnė kaip pareiginės algos dydžio vienkartinė priemonė. Vertindami teisėjų darbo užmokesčiui skirtų valstybės biudžeto asignavimų panaudojimą nuo 2008 m. lapkričio 15 d., reikšmingų klaidų, neatitikimų ir pažeidimų, apskaičiuojant ir išmokant teisėjų atlyginimą, nenustatėme (išskyrus nurodytą 1.1.1p. ir 1.1.2 p. šios ataskaitos dalyje).

⁸ Lietuvos Respublikos teismų įstatymas, 1994-12-31 Nr. I-480 (2008-11-06 Nr. X-1772 redakcija) 96 str. 1 d.

⁹ Lietuvos Respublikos Vyriausybės 1997-06-24 nutarimas Nr. 666 „Dėl Lietuvos Respublikos teismų teisėjų, prokuratūros sistemos ir Lietuvos Respublikos valstybės saugumo departamento pareigūnų bei kitų darbuotojų darbo apmokėjimo“; 1999-12-28 nutarimas Nr. 1494 „Dėl Lietuvos Respublikos Vyriausybės 1997 m. birželio 30 d. nutarimo Nr. 689 „Dėl teisėtvarkos, teisės saugos ir kontrolės institucijų vadovaujančiųjų pareigūnų ir valdininkų darbo apmokėjimo“ dalinio pakeitimo“.

1.1.1. Dėl papildomų kasmetinių atostogų suteikimo teisėjams

Kompensacijos teisėjams už pareigų po darbo valandų, poilsio ir švenčių dienomis atlikimą iki 2008 m. rugpjūčio 31 d. buvo nustatytos Teismų įstatyme¹⁰, kuris numatė, kad teisėjams už pareigų vykdymą po darbo valandų, poilsio ir švenčių dienomis atliekant teisėjo funkcijas, nurodytas Baudžiamojo proceso kodekse, Civilinio proceso kodekse bei kituose įstatymuose, gali būti kompensuojama suteikiant iki 14 kalendorinių dienų papildomų mokamų kasmetinių atostogų. Šių atostogų suteikimo tvarką nustatė Vyriausybė.

Pažymėtina, kad teisme už pareigų po darbo valandų, poilsio ir švenčių dienomis atlikimą teisėjams suteiktos papildomos kasmetinės atostogos neviršijo 14 kalendorinių dienų per metus.

Teisme teisėjams už pareigų po darbo valandų, poilsio ir švenčių dienomis atlikimą 2008 metais buvo suteiktos papildomos kasmetinės atostogos, už kurias iš viso apskaičiuota 12,9 tūkst. Lt darbo užmokesčio lėšų.

Audito metu nustatėme, kad teisme nebuvo vadovaujamosi Lietuvos Respublikos Vyriausybės nutarimu¹¹ patvirtintos Papildomų mokamų kasmetinių atostogų teisėjams suteikimo tvarkos 6 punktu, nes 2008 metais teismo darbo laiko apskaitos žiniaraščiuose nebuvo žymimas teisėjų po darbo valandų, poilsio ir švenčių dienomis vykdytų pareigų laikas ir nebuvo registruojama tiksliai kiekvieno teisėjo dirbtų viršvalandžių apskaita. Teismo teisėjų papildomų kasmetinių atostogų dienų skaičius buvo apskaičiuojamas pagal teismo pirmininko patvirtintus budėjimo grafikus, skaičiuojant už dvi budėjimo dienas po vieną papildomą atostogų dieną, neatsižvelgiant į šiomis dienomis vykdytų pareigų laiką. Teismo pirmininkas, suteikdamas papildomas mokamas kasmetines atostogas teisėjams už pareigų po darbo valandų, poilsio ir švenčių dienomis atlikimą, turėjo vadovautis Lietuvos Respublikos Vyriausybės nutarimu¹² patvirtintos Papildomų mokamų kasmetinių atostogų teisėjams suteikimo tvarkos 4 ir 7 punktų nuostatomis, kad papildomos kasmetinės atostogos suteikiamos atsižvelgiant į teisėjo po darbo valandų, poilsio ir švenčių dienomis vykdytų pareigų laiką – 8 viršvalandžiai atitinka vieną papildomų atostogų dieną, o už pareigų vykdymą poilsio ir švenčių dienomis gali būti suteiktos tokios pat trukmės papildomos atostogos.

Dėl išvardytų priežasčių negalėjome įvertinti, ar teisėjams teisingai buvo apskaičiuotas papildomų mokamų atostogų dienų skaičius, ir patvirtinti už papildomas mokamas kasmetines atostogas teisėjams apskaičiuotų 12,9 tūkst. Lt darbo užmokesčio lėšų teisėtumo.

¹⁰ Lietuvos Respublikos teismų įstatymas, 1994-05-31 Nr. I-480 (su vėlesniais pakeitimais), 98 str. 2 d.

¹¹ Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2002-06-06 nutarimas Nr. 828.

¹² Ten pat.

Teismų įstatyme¹³ nuo 2008 m. rugsėjo 1 d. nelikus nuostatos, kad teisėjams už pareigų vykdymą po darbo valandų, poilsio ir švenčių dienomis atliekant teisėjo funkcijas, nurodytas Baudžiamojo proceso kodekse, Civilinio proceso kodekse bei kituose įstatymuose, gali būti kompensuojama suteikiant iki 14 kalendorinių dienų papildomų mokamų kasmetinių atostogų, nuo 2008 m. rugsėjo 1 d. teismo teisėjams papildomos mokamos kasmetinės atostogos už 2008 metus nebuvo suteiktos.

Valstybės kontrolės 2009 m. vasario 20 d. rašte Nr. S-(32-1.10.1)-378 „Dėl atliktų audito procedūrų“ pateikus auditorių pastebėjimą ir rekomendaciją dėl teisėjų viršvalandinio darbo, darbo laiko poilsio ir švenčių dienomis apskaitos, teismas 2009 m. kovo 3 d. raštu Nr. SI-82 pateikė teismo pirmininko 2009-03-03 įsakymu Nr. Į-9 patvirtintą Jurbarko rajono apylinkės teismo darbuotojų darbo laiko apskaitos žiniaraščio pildymo tvarkos aprašą, kurio 4.2. punkte nurodyta, kad viršvalandiniai darbai atliekant teisėjo funkcijas teisme po darbo, poilsio ar švenčių dienomis yra dirbami žodiniu teismo pirmininko sutikimu ir šių darbų trukmė nurodoma teisėjo procesinių veiksmų atlikimo po darbo, poilsio ar švenčių dienomis apskaitos žurnale ir darbo laiko apskaitos žiniaraštyje.

1.1.2. Dėl vienkartinėjų priemonių skyrimo teisėjams

Teisėjų atlyginimų įstatymo 6 straipsnyje nustatyta, kad bendrosios kompetencijos ir specializuotų teismų teisėjams metų pabaigoje už viršvalandinį darbą, darbą poilsio ir švenčių dienomis atliekant teisėjo funkcijas, nurodytas Baudžiamojo proceso kodekse, Civilinio proceso kodekse bei kituose įstatymuose, išmokama ne didesnė kaip pareiginės algos dydžio vienkartinė priemoka. Šiame straipsnyje nurodytų priemonių dydžių nustatymo ir išmokėjimo sąlygas ir tvarką pavesta nustatyti Teisėjų tarybai. Pagal teisėjų tarybos nutarimu¹⁴ patvirtinto Vienkartinės priemokos teisėjams nustatymo ir išmokėjimo sąlygų bei tvarkos aprašo 2008 metams 5 punktą, vienkartinė priemoka teisėjams išmokama, jei teisėjai dėl darbo krūvio teisme dirba po darbo valandų, poilsio ar švenčių dienomis, jei dėl procesinių veiksmų atlikimo teisėjai dirba poilsio ir švenčių dienomis pagal teismo administracijos nustatytą grafiką, jei po darbo valandų, poilsio ar švenčių dienomis dalyvauja teismų savivaldos institucijų darbe ar atlieka šių institucijų pavestas užduotis, taip pat vykdant teismų administracinės veiklos priežiūros funkcijas bei tais atvejais, kai kalendoriniais metais teisme dirbo mažiau teisėjų, nei nustatyta teisėjų etatų sąrašė.

Teismo pirmininkas, vadovaudamasis Teisėjų atlyginimų įstatymo 6 str. ir Teismų tarybos 2008 m. gruodžio 5 d. nutarimu Nr. 13P-211-(7.1.2), 2008 m. gruodžio 12 d. įsakymu Nr. Į-82 teisėjams skyrė 100 proc. pareiginės algos dydžio vienkartinės priemokas. Šiame įsakyme nebuvo nurodyta, už kokį konkretų po darbo valandų, poilsio ir švenčių dienomis atliekamą darbą, nurodytą

¹³ Lietuvos Respublikos teismų įstatymas, 1994-05-31 Nr. I-480 (2008-07-03 įstatymo Nr. X-1685 redakcija), 98 str. 2 d.

¹⁴ Teisėjų tarybos 2008-12-05 nutarimas Nr. 13P-211-(7.1.2).

Vienkartinės priemokos teisėjams nustatymo ir išmokėjimo sąlygų bei tvarkos aprašo 2008 metams 5 punkte, teisėjams skiriamos vienkartinės priemokos.

Šioms priemokoms teisme panaudota 29,1 tūkst. Lt, nuo jų apskaičiuotoms socialinio draudimo įmokoms – 9,0 tūkst. Lt valstybės biudžeto asignavimų.

Dėl išvardytų priežasčių negalėjome nustatyti, už kokį atliktą po darbo valandų, poilsio ir švenčių dienomis darbą, nurodytą Vienkartinės priemokos teisėjams nustatymo ir išmokėjimo sąlygų bei tvarkos aprašo 2008 metams 5 punkte, teisėjams buvo skirtos vienkartinės priemokos ir negalėjome įvertinti skirtų 29,1 tūkst. Lt priemokų ir 9,0 tūkst. Lt socialinio draudimo įmokų teisėtumo.

1.2. Valstybės tarnautojų darbo užmokesčiui skirtų valstybės biudžeto lėšų panaudojimas

Teisme 2008 m. gruodžio 31 d. buvo užimtos aštuonios (iš devynių) valstybės tarnautojų pareigybės.

Teismas 2008 metais panaudojo 282,1 tūkst. Lt valstybės biudžeto asignavimų valstybės tarnautojų darbo užmokesčiui, iš jų: 62,7 tūkst. Lt priedams, 4,8 tūkst. Lt priemokoms, 16,1 tūkst. Lt vienkartinėms piniginėms išmokoms ir 87,4 tūkst. Lt socialinio draudimo įmokoms.

Valstybės tarnybos įstatyme¹⁵ nurodyta, kad valstybės tarnautojo darbo užmokestį sudaro pareiginė alga, priedai ir priemokos. Teisme dirbančių valstybės tarnautojų pareigybių lygiai ir kategorijos atitinka Valstybės tarnybos įstatyme¹⁶ nustatytus valstybės tarnautojų pareigybių lygius ir kategorijas. Vadovaujantis Valstybės tarnybos įstatymu¹⁷ valstybės tarnautojams gali būti mokami priedai už tarnybos Lietuvos valstybei stažą, už kvalifikacinę klasę ir pareiginės algos dydžio vienkartinis priedas. 2008 metais teismo valstybės tarnautojams pareiginės algos dydžio vienkartiniai priedai nebuvo skirti. Be to, minėtame įstatyme¹⁸ numatyta, kad valstybės tarnautojams gali būti mokamos priemokos už darbą poilsio ir švenčių dienomis ir nakties metu, už darbą kenksmingomis, labai kenksmingomis ir pavojingomis darbo sąlygomis bei už įprastą darbo krūvį viršijančią veiklą ar papildomų užduočių, atliekamų viršijant nustatytą darbo trukmę, atlikimą. 2008 metais teismo valstybės tarnautojams skirtų priemokų suma neviršijo 60 procentų pareiginės algos¹⁹, o priemokų ir priedo už kvalifikacinę klasę suma neviršijo 70 procentų pareiginės algos²⁰.

¹⁵ Lietuvos Respublikos valstybės tarnybos įstatymas, 1999-07-08 Nr. VIII-1316 (su vėlesniais pakeitimais), 23 str. 1 d.

¹⁶ Ten pat, 3 priedas.

¹⁷ Ten pat, 25 str. 1 d. 1, 2, 5 p.

¹⁸ Ten pat, 26 str. 1 d. 1, 2 ir 3 p.

¹⁹ Ten pat, 26 str. 3 d.

²⁰ Ten pat, 23 str. 2 d.

Valstybės tarnybos įstatyme²¹ numatyta, kad valstybės tarnautojai gali būti skatinami vienkartinė pinigine išmoka Vyriausybės nustatyta tvarka. Lietuvos Respublikos Vyriausybė nutarimu²² patvirtino Vienkartinių piniginių išmokų valstybės tarnautojams skyrimo tvarkos aprašą (toliau – aprašas). 2008 metais teismo valstybės tarnautojams vienkartinės piniginės išmokos buvo skirtos, laikantis šio aprašo – jos neviršijo 100 procentų nustatytos valstybės tarnautojo pareiginės algos, jos buvo paskirtos ne daugiau nei kartą per metus tuo pačiu pagrindu (aprašo 2 punkte numatytais atvejais).

Lietuvos Respublikos Vyriausybė 2008 m. gruodžio 15 d. posėdžio protokolu pritarė nuostatai, kad 2008 metais vienkartinės piniginės išmokos valstybės tarnautojams iš valstybės ir savivaldybių institucijos ar įstaigos sutaupytų darbo užmokesčio lėšų nebūtų mokamos. Atkreiptinas dėmesys, kad tokia nuostata nebuvo įforminta kaip Lietuvos Respublikos Vyriausybės nutarimas, kuris įstatymų nustatyta tvarka skelbiamas leidinyje „Valstybės žinios“.

Pažymėtina, kad teismo valstybės tarnautojams vienkartinės piniginės išmokos po 2008 m. gruodžio 15 d. nebuvo skirtos.

1.3. Darbuotojams, dirbantiems pagal darbo sutartis, darbo užmokesčiui skirtų valstybės biudžeto lėšų panaudojimas

Teisme 2008 m. gruodžio 31 d. buvo užimtos šešios (iš septynių) darbuotojų, dirbančių pagal darbo sutartis, pareigybės.

Teismas 2008 metais panaudojo 94,1 tūkst. Lt valstybės biudžeto asignavimų darbuotojų, dirbančių pagal darbo sutartis, darbo užmokesčiui, iš jų: 1,6 tūkst. Lt priedams, 1,2 tūkst. Lt priemokoms, 7,4 tūkst. Lt vienkartinėms piniginėms išmokoms ir 29,2 tūkst. Lt socialinio draudimo įmokoms.

Teismo darbuotojų, dirbančių pagal darbo sutartis, tarnybinių atlyginimų koeficientai nustatyti, laikantis Lietuvos Respublikos Vyriausybės nutarimu²³ patvirtintų tarnybinių atlyginimų koeficientų. 2008 metais teismo darbuotojams buvo skirti priedai už aukštą kvalifikaciją, skubių, svarbių ar sudėtingų darbų vykdymą ir priemokos už laikinai nesančių darbuotojų funkcijų (pareigų) atlikimą arba papildomų darbų vykdymą. Šių priedų ir priemokų reglamentavimas numatytas minėto nutarimo 5.2 punkte. Pažymėtina, kad 2008 metais teismo darbuotojui skirta bendra priedų ir priemokų suma neviršijo darbuotojui nustatyto tarnybinio atlyginimo dydžio, priedai ir priemokos darbuotojams paskirti ne ilgesniam laikotarpiui kaip iki kalendorinių metų pabaigos.

²¹ Ten pat, 27 str. 2 d. 3 p.

²² Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2002-07-19 nutarimas Nr. 1167 (su vėlesniais pakeitimais).

²³ Lietuvos Respublikos Vyriausybės 1993-07-08 nutarimas Nr. 511 (su vėlesniais pakeitimais).

Lietuvos Respublikos Vyriausybės nutarime²⁴ numatyti atvejai, kada galima mokėti vienkartinės pinigines išmokas darbuotojams skatinti. 2008 metais teismo darbuotojams, dirbantiems pagal darbo sutartis, vienkartinės pinigines išmokos buvo skirtos, laikantis minėto nutarimo nuostatų – jos neviršijo 100 procentų nustatyto tarnybinio atlyginimo, jos buvo paskirtos ne daugiau nei kartą per metus tuo pačiu pagrindu. Pažymėtina, kad teismo darbuotojams, dirbantiems pagal darbo sutartis, vienkartinės pinigines išmokos po 2008 m. gruodžio 15 d. nebuvo skirtos.

2. Valstybės biudžeto lėšų naudojimas ir ilgalaikio turto apskaita

Teismas 2008 m. vykdė viešąjį supaprastintą pirkimą taikydamas įprastą komercinę praktiką²⁵ ir 2008 m. rugsėjo 8 d. su viešąjį pirkimą laimėjusia organizacija pasirašė Rangos sutartį Nr. R-29 dėl mašinų stovėjimo aikštelės įrengimo prie Vytauto Didžiojo g. 21 pastato Jurbarke. Teismas pagal 2008 m. spalio 31 d. PVM sąskaitą faktūrą MEL serija Nr. 0003349 už teismo pastato aikštelės įrengimą darbus atlikusiai bendrovei sumokėjo 24 716 Lt iš programai „Bylų nagrinėjimas“ skirtų lėšų straipsnio „Ilgalaikio materialiojo turto einamasis remontas“ (ekonominės klasifikacijos kodas 2.2.1.1.1.15).

Teismas nesivadovavo Lietuvos Respublikos finansų ministro įsakymu²⁶ patvirtintos Lietuvos Respublikos valstybės ir savivaldybių biudžetų pajamų ir išlaidų klasifikacijos 2.2 punktu, nes 24,7 tūkst. Lt valstybės biudžeto lėšų panaudojo ilgalaikiam materialiajam turtui sukurti iš asignavimų, skirtų ilgalaikio materialiojo turto remontui.

Dėl išdėstytų priežasčių teismo Biudžeto išlaidų sąmatos įvykdymo 2008 m. gruodžio 31 d. ataskaitoje (forma Nr. 2), straipsnyje „Ilgalaikio materialiojo turto einamasis remontas“ (ekonominės klasifikacijos kodas 2.2.1.1.1.15) nurodytos 24,7 tūkst. Lt didesnės, o straipsnyje „Kiti pastatai ir statiniai“ (ekonominės klasifikacijos kodas 3.1.1.2.1.3) – ta pačia suma mažesnės kasinės ir faktinės išlaidos. Teismo Išlaidų sąmatų vykdymo 2008 m. gruodžio 31 d. balanse (forma Nr. 1) nurodyta 24,7 tūkst. Lt mažesnė ilgalaikio materialiojo turto (aktyvas, 4 eil.) ir ilgalaikio turto fondo (pasyvas, 55 eil.) vertė.

Teismas sukurto ilgalaikio materialiojo turto neįregistravo Nekilnojamojo turto registre²⁷ ir neteisingai apskaitė buhalterinėje apskaitoje, pažeisdamas Biudžetinių įstaigų buhalterinės apskaitos

²⁴ Ten pat, 5.4 p.

²⁵ Lietuvos Respublikos viešųjų pirkimų įstatymas, 2005-12-22 Nr. X-468, 119 str.

²⁶ Lietuvos Respublikos finansų ministro 2003-07-03 įsakymas Nr. 1K-184 (2005-09-29 įsakymo Nr. 1K-280 redakcija), 2.2 p.

²⁷ Lietuvos Respublikos nekilnojamojo turto registro įstatymas, 1996-09-24 Nr. I-1539 (2001-06-21 įstatymo Nr. IX-391 redakcija).

taisyklių²⁸ 22 punkto nuostata, kad ilgalaikis turtas apskaitoje registruojamas įsigijimo arba pasigaminimo savikaina.

Pažymėtina, kad teismas galėjo keisti biudžeto asignavimus pagal ekonominės klasifikacijos paskirtį, apie tai informavęs Finansų ministeriją²⁹.

Teismas 2008 metams 24,7 tūkst. Lt prekių ir paslaugų naudojimui skirtus valstybės biudžeto asignavimus panaudojo ilgalaikiam materialiajam turtui sukurti, šio ilgalaikio materialiojo turto neįregistravo Nekilnojamojo turto registre ir nenurodė Išlaidų sąmatų vykdymo 2008 m. gruodžio 31 d. balanse (aktyvas, 4 eil. ir pasyvas, 55 eil.), Biudžeto išlaidų sąmatos įvykdymo 2008 m. gruodžio 31 d. ataskaitoje (forma Nr. 2) neteisingai nurodė minėta suma didesnes ilgalaikio materialiojo turto einamojo remonto (24 eil.) ir ta pačia suma mažesnes kitų pastatų ir statinių (116 eil.) kasines ir faktines išlaidas.

3. Pasiiekta pažanga, šalinant nustatytus neatitikimus

Valstybės kontrolės 2008 m. rugsėjo 11 d. rašte Nr. S-(32-1.10.1)-1665 „Dėl valstybės biudžeto asignavimų poreikio 2009 m. planavimo“ ir 2009 m. vasario 20 d. rašte Nr. S-(32-1.10.1)-378 „Dėl atliktų audito procedūrų“ auditoriai teismui pateikė pastebėjimus ir rekomendacijas. Rekomendacijas teismas įgyvendino – paskyrė atsakingą asmenį už valstybės biudžeto lėšų poreikio programai „Bylų nagrinėjimas“ planavimą ir patvirtino Jurbarko rajono apylinkės teismo darbuotojų darbo laiko apskaitos aprašą.

Jurbarko rajono apylinkės teismas 2009 m. balandžio 9 d. raštu Nr. SI-116 pateikė rekomendacijų įgyvendinimo planą, kuriame nurodė neįvykdytos rekomendacijos įvykdymo priemones ir terminą (žr. 1 priedą).

²⁸ Lietuvos Respublikos finansų ministro 2005-12-30 įsakymas Nr. 1K-405, 22 p.

²⁹ Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2001-05-14 nutarimas Nr. 543 (2004-06-15 nutarimo Nr. 751 redakcija, su vėlesniais pakeitimais), 76 ir 77 p.

4. Rekomendacija

Naujai sukurta 24,7 tūkst. Lt vertės ilgalaikį materialųjį turtą įregistruoti Nekilnojamojo turto registre³⁰ ir teisingai apskaityti buhalterinėje apskaitoje, vadovaujantis Biudžetinių įstaigų buhalterinės apskaitos taisyklėmis³¹.

3-iojo audito departamento direktoriaus pavaduotoja

Rita Švedienė

3-iojo audito departamento Klaipėdos skyriaus vedėja

Meilutė Gudaitytė

3-iojo audito departamento Klaipėdos skyriaus
vyriausioji valstybinė auditorė

Adelė Beniušytė

³⁰ Lietuvos Respublikos nekilnojamojo turto registro įstatymas, 1996-09-24 Nr. I-1539 (2001-06-21 įstatymo Nr. IX-391 redakcija).

³¹ Lietuvos Respublikos finansų ministro 2005-12-30 įsakymas Nr. 1K-405.

PRIEDAI

Valstybinio audito ataskaitos
 „Dėl Jurbarko rajono apylinkės
 teisme atlikto finansinio (teisėtumo)
 audito rezultatų“
 1 priedas

Rekomendacijų įgyvendinimo planas

Rekomendacijos eilės numeris ataskaitoje	Rekomendacija	Subjektas, kuriam pateikta rekomendacija	Veiksmas / Priemonės / Komentarai	Rekomendacijos įgyvendinimo terminas (data)
1	2	3	4	5
1.	Naujai sukurta 24,7 tūkst. Lt vertės ilgalaikį materialųjį turtą įregistruoti Nekilnojamojo turto registre ³² ir teisingai apskaityti buhalterinėje apskaitoje vadovaujantis Biudžetinių įstaigų buhalterinės apskaitos taisyklėmis ³³ .	Jurbarko rajono apylinkės teismas	Rekomendacija bus įgyvendinta. Bus kreiptasi į Nekilnojamojo turto registrą dėl turto registracijos ir buhalterinėje apskaitoje šis turtas bus apskaitytas kaip ilgalaikis materialusis turtas.	Iki 2009 m. birželio 30 d.
<p>Atstovas ryšiams, atsakingas už Valstybės kontrolės informavimą apie rekomendacijų įgyvendinimą plane nustatytais terminais:</p> <p>Teismo finansininkė Regina Truskauskienė</p> <p>Tel. (8 447) 722 61, fax. (8 447) 729 80, el.paštas regina.truskauskiene@teismas.lt</p>				

- 4-5 lentelės stulpelius užpildė subjekto, kuriam pateikta rekomendacija, atsakingas atstovas.

³² Lietuvos Respublikos nekilnojamojo turto registro įstatymas, 1996 m. rugšėjo 24 d. Nr. I-1539 (2001-06-21 įstatymo Nr. IX-391 redakcija).

³³ Lietuvos Respublikos finansų ministro 2005 m. gruodžio 30 d. įsakymas Nr. 1K-405.